POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIĘCIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć: **PSYCHOLOGIA LEKARSKA**									
1. Kod zajęć: L_I-2_17		**2. Liczba punktów ECTS: 1**							
3. Kierunek:	**Lekarski**	**6. Liczba godzin:**	**ogółem**	**wykłady**	**e-learning**	**ćwiczenia**	**konwersatoria**	**Praktyczne nauczanie kliniczne**	**Praktyki zawodowe**
4. Rok studiów	**I**	**7. Zajęcia stacjonarne:**	**30**	**15**		**15**			
5. Semestr:	**II**	**8. Poziom studiów:**	**JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ**						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia: Koordynator - dr Barbara Jacennik Prowadzący – dr Barbara Jacennik, dr Grzegorz Bręczewski									
9. Forma zaliczenia:	**Zaliczenie z oceną**	**10. Język wykładowy:**	Polski						

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Zrozumienie psychologicznego podłoża mechanizmów kierujących funkcjonowaniem człowieka oraz mechanizmów funkcjonowania człowieka w zdrowiu i chorobie oraz adaptacji do choroby.
C2.	Zapoznanie ze współczesną wiedzą psychologiczną dotycząca radzenia sobie ze stresem oraz leczenia uzależnień oraz zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań.
C3.	Ukazanie psychologicznych konsekwencji chorób somatycznych, starzenia się i niepełnosprawności oraz mechanizmów radzenia sobie z nimi. Kształtowanie umiejętności określania roli czynników psychologicznych w postawaniu, przebiegu, leczeniu i zapobieganiu chorobom.
C4.	Określenie znaczenia i czynników kształtujących relację lekarz-pacjent i zasad prawidłowego komunikowania się, w tym kształtowanie umiejętności przeprowadzania wywiadu

	psychomedycznego i sporządzenia diagnozy psychomedycznej jako wyrazu całościowego podejścia do pacjenta.
C5.	Zrozumienie wpływu czynników psychologicznych i stanu psychofizycznego lekarza na kształtowanie relacji lekarz-pacjent, jakość opieki nad pacjentem i bezpieczeństwo pacjenta. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem w zawodzie lekarza oraz zapobiegania wypaleniu zawodowemu.

2. Wymagania wstępne:
Brak

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się** ***(Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)***	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
D.W3.	**L_17-I_D.W3.**	Zna i rozumie formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i przemoc w wybranych instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu;	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1, C2, C4
D.W4.	**L_17-I_D.W4.**	Zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;		C1, C2
D.W5.	**L_17-I_D.W5.**	Zna i rozumie zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji;		C4,

D.W6.	**L_17-I_D.W6.**	Zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;		C4
D.W7.	**L_17-I_D.W7.**	Zna i rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;		C1, C2, C3, C4
D.W9.	**L_17-I_D.W9.**	Zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;		C1, C2, C3, C4, C5
D.W10.	**L_17-I_D.W10.**	Zna i rozumie rolę rodziny pacjenta w procesie leczenia;		C1, C2, C3
D.W11.	**L_17-I_D.W11.**	Zna i rozumie problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz do związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodziny;		C2, C4
D.W12.	**L_17-I_D.W12.**	Zna i rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem;		C2, C3, C5
D.W13.	**L_17-I_D.W13.**	Zna i rozumie mechanizmy, cele i sposoby leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych;		C2
D.W15.	**L_17-I_D.W15.**	Zna i rozumie zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;		C2, C3, C4
W zakresie umiejętności				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
D.U1.	**L_17-I_D.U1.**	Potrafi uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	Obserwacja studenta, opinie grupy studenckiej (F)	C1, C2

D.U2.	**L_17-I_D.U2.**	Potrafi dostrzegać oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reagować;		C1, C2, C5
D.U3.	**L_17-I_D.U3.**	wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta;		C2, C3, C4
D.U4.	**L_17-I_D.U4.**	Potrafi budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia;		C4
D.U5.	**L_17-I_D.U5.**	Potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem technik aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej;		C3, C4
D.U6.	**L_17-I_D.U6.**	Potrafi informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań;		C3, C4
D.U10.	**L_17-I_D.U10.**	Potrafi identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio reagować;		C1, C2, C3, C4
D.U11.	**L_17-I_D.U11.**	Potrafi stosować w podstawowym zakresie psychologiczne interwencje motywujące i wspierające;		C1, C2, C3, C4
W zakresie kompetencji społecznych				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
K.5.	**L_17-I_K.5.**	Jest gotów do dostrzegania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja w trakcie ćwiczeń, dyskusja	C1, C2, C3, C4, C5
K.6.	**L_17-I_K.6.**	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych.	Obserwacja w trakcie	C1, C2, C3, C4

			ćwiczeń, dyskusja	

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych	**Treści programowe**	**Odniesienie do efektów uczenia się**
WYKŁADY		
T1	Współczesne podejście do zdrowia i choroby. Rola psychospołecznych czynników ryzyka w etiopatogenezie chorób somatycznych.	D.W3., D.W4., D.W7., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W15., D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U6., D.U10., D.U11., K.5., K6.
T2	Podstawy komunikacji interpersonalnej w relacji lekarz – pacjent. Komunikacja w zespołach medycznych, w opiece koordynowanej i komunikacja interprofesjonalna. Zasady komunikacji na odległość w opiece nad pacjentem.	
T3	Podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie. Rola radzenia sobie z chorobą oraz postawy wobec choroby i leczenia.	
T4	Stres psychologiczny – przyczyny, mechanizmy i konsekwencje. Rola stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób. Stres w chorobie przewlekłej i w niepełnosprawności. Stres i wypalenie zawodowe w zawodach medycznych.	
T5	Podstawowe psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej. Specyficzne problemy związane z chorobą, niepełnosprawnością i starzeniem się. Koncepcje i modele niepełnosprawności.	
T6	Podstawy problematyki przemocy – ryzyko, formy i efekty zdrowotne. Modele wyjaśniające przemoc w rodzinie oraz w instytucjach.	
T7	Psychologiczne aspekty śmierci, umierania, opieki nad pacjentem chorym terminalnie oraz żałoby.	
ĆWICZENIA		
T8	Podstawy wywiadu psychomedyczego i sporządzania diagnozy psychomedycznej.	D.W3., D.W5., D.W6., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W13., D.W15., D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U10., D.U11., K.5., K6.
T9	Zasady komunikowania się w relacji lekarz-pacjent. Komunikowanie ryzyka. Przekazywanie niepomyślnych wiadomości.	
T10	Elementy wywiadu motywującego w praktyce lekarza. Zasady motywowania pacjentów do zachowań prozdrowotnych. Włączania pacjentów w podejmowanie decyzji w procesie leczenia.	
T11	Adaptacyjne i dezadaptacyjne mechanizmy radzenia sobie ze stresem. Radzenie sobie ze stresem i zapobieganie wypaleniu zawodowemu w zawodach medycznych.	
T12	Adaptacja do choroby i niepełnosprawności jako sytuacji trudnej. Etapy przystosowania do zagrażających wydarzeń. Rola wsparcia rodziny i otoczenia społecznego chorego.	

T13	Problematyka przemocy i społeczne uwarunkowania różnych form przemocy. Wpływ przemocy na zdrowie psychiczne i somatyczne. Rola lekarza w rozpoznawaniu przemocy.	
T14	Problematyka uzależnień od substancji psychoaktywnych. Cele i sposoby leczenia z uzależnienia.	

5.Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – Diagnostyczny – sprawdziany, odpowiedzi ustne (pozytywne oceny)

F – Formułujące – obserwacja wykonywanych zadań, interpretacja wyników zadaniowych, obecność na zajęciach (pozytywne oceny)

P – Zaliczenie praktyczne – Test końcowy składający się z pytań zamkniętych obejmujący godziny zgodne z programem nauczania. Do testu dopuszcza się osoby, które mają oceny pozytywne z cząstkowych sprawdzianów oraz uczestniczyły w zajęciach zgodnie z regulaminem uczelni oraz przedmiotu.

Skala ocen: 94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
88% - 93% - 4,5 (ponad dobry)
77% - 87% - 4,0 (dobry)
70% - 76% - 3,5 (dość dobry)
60% - 69% - 3,0 (dostateczny)
poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

6. Metody prowadzenia zajęć:

- Prezentacja multimedialna z filmami
- Wykład konwersatoryjny
- Ćwiczenia praktyczne
- Rozmowa dydaktyczna
- Dyskusja dydaktyczna
- Praca w grupie
- Opis i analiza przypadku

7. Literatura ***(podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)***

Literatura obowiązkowa:	**Literatura zalecana**:
Rollnick S., Miller R.M., Butler C.B. *Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej*. Academica, Warszawa 2010.	Owczarek K., Fijałkowska I., (red.) *Psychologia Medycyna Zdrowie (tom I-III)*. SCHOLAR, Warszawa 2021.
Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D. *Psychologia w praktyce medycznej*. PZWL, Warszawa 2007.	Mojs E., Teusz G., *Kompetencje psychologiczne w pracy lekarza.* Uniwersytet Medyczny, Poznań 2019.
Heszen-Celińska I., Sęk H. *Psychologia zdrowia*. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN, 2020.	Miller W.M., Rollnick S., *Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014.

Silverman J., Kurtz S., Draper J. *Umiejętności komunikowania się z pacjentem*. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.	Bętkowska- Korpała B., Gierowski J.K. (red.) *Psychologia lekarska w leczeniu chorych somatycznie.* Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.
Mastalerz-Migas A., Jankowska A.K., Barański J. (red.) *Komunikowanie się lekarza i pacjent w medycynie rodzinnej.* Edra Urban, Wrocław 2021.	Jacennik, B. *Strategie dla zdrowia.* Vizja Press&IT, Warszawa 2008.
	Heszen I. *Psychologia stresu.* Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2013.
	Bręczewski, G. *Niepełnosprawność i zachowania pomocowe w procesie rehabilitacji.* Warszawa, Difin 2019.
	Goban-Klas, T. (red.) Komunikowanie w ochronie zdrowia – interpersonalne, organizacyjne i medialne. Warszawa: Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
	Nowina Konopka M., Feleszko W., Małecki Ł. *Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy.* Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:
(na podstawie poniższego przykładu)

Forma aktywności/obciążenie studenta	**Godziny na realizację**
Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW **ECTS** DLA ZAJĘĆ	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).